

III. A kiállítás

Az első kutyakiállítás több mint 150 éves múltra tekint vissza.

1859-ben maroknyi lelkes kutyabarát, az angliai **Newcastle-ban** összesen 80 szettert és pointert mutatott be az érdeklődőknek. Ez volt a világ első önálló kutyakiállítása.

Itt még nem voltak külön bírálói körök, sem fajtacsoportok, sőt a mai értelemben vett kutyafajták sem.

A látogatók el voltak ragadtatva, így még ugyanabban az évben, szintén Angliában megrendezték a második kutyakiállítást is, amin már spánielek is láthatók voltak.

A következő jelentős állomás 1960-ban Birmingham-ben volt, ahol az addig látott kutyák mellé felsorakoztatták a kopókat és vérebeket is.

A szervezők lelkesedése gyorsan átragadt a publikumra, a kutyakiállítások robbanásszerűen növekvő látogatottságának hatására pedig a főváros is megnyitotta kapuit.

Londonban 1863-ban rendezték az első kutyakiállítást.

A korai kutyakiállítások arra nyújtottak lehetőséget, hogy olyan kutyákat hasonlítsanak össze, melyeknek volt egy adott tevékenységi köre, így csakis használati kutyákat vittek a kiállításokra. Ez a szemlélet változott meg a XIX. század elején, mikor az ún. Pet kutyák iránti érdeklődés kezdett túlsúlyba kerülni.

Ezekben az időkben a kiállítások győztesei anyagi elismerést kaptak, így a résztvevők előszeretettel eszeltek ki különféle csalásokat – a nagy nyereség reményében, aminek a szervezők a szabályok folyamatos szigorításával próbálták gátat vetni – kevés sikerrel.

A kutyatenyésztés Nagy-Britanniában alapvető átalakuláson ment át a XIX. század utolsó negyedében, melynek során **1873-ban** megalakult a **Kennel Club**. Megkezdődött az a sok fejtörést igénylő munka, melynek célja az összes indulónak azonos esélyeket kínáló bírálati szempontok kidolgozása volt, a sok, különféle kutyafajta esetében.

Nem utolsó szabályként, meg kellett határozni, milyen alapon ismernek el egy-egy csoport, hasonló kinézetű ebet önálló kutyafajtának. - Ez volt a **standard** összeállításának kezdete...

1880-ban a brit Kennel Club bevezette a **törzskönyvezési** rendszert.

A kutyakiállításokon elnyerhető díjak egyre értékesebbé váltak, és az anyagi oldalról érkező fokozódó nyomás a kutyatenyésztés és a kiállítások rendjének egyre kifinomultabb szabályozását is magával vonta.

Az 1901-es esztendőben már legalább 44 különböző kutyakiállítást rendeztek Nagy-Britanniában.

Manapság a Crufts-on, Birminghamban, akár 28.000 kutyát is felvonultatnak...

Az Angliából átsarjadzó divat Amerikában termékeny talajra talált. A kutyasport és vadászat világában otthonos úriemberek egy csoportja az Angliában és Philadelphiában jelentős pozitív visszhangot kiváltott kutyakiállítások sikerein felbuzdulva 1877-ben megalapította a Westminster Kennel Club-ot (a névadó egy patinás New-York-i szálloda volt, ahol a kutyások rendszeresen együtt vacsoráztak...). A klub az első kiállítását még ebben az évben megrendezte, óriási érdeklődés mellett.

Az amerikai kutyaőrület a XIX.században nem volt New York határai között tartható, szélesebb tempóban terjedt az egész Államokban.

1884-ben megalakult az American Kennel Club (AKC).

A magyarországi kennelklub kialakulása

Magyarországon elsőként **gróf Széchenyi István** fogalmazta meg a fajtatenyésztés szükségességét, abból a célból, hogy ne vesszenek el a „kutyák fajtánként elkülöníthető egyedi tulajdonságai”.

Ennek nyomtatékaul **1839-ben** létrehozta a Pest Megyei Agarász Társaságot.

1880-ban Hatvanban, az eredetileg agarászatra létesült társaság más vadászati ágakkal is foglalkozó Sport Egyesületté alakult át. Ennek vezetői, Hanvay Zoltán és Bérczy Károly, a korabeli újságokban következetesen hirdették a kutyanevelés szükségességét, és ezzel párhuzamosan az **ebtörzskönyvezés** fölfektetését.

Végül a Galgavidéki Agarász Egyesület keretén belül hozta létre Hanvay Zoltán az ebtörzskönyvezést.

(1955-ig a törzskönyvezési feladatokat a FM Eb Törzskönyvezési Hivatala végezte. 1955-ben az FM ezt a hivatalt megszüntette, és a továbbiakban a MEOE-t bízta meg a törzskönyvezési feladatokkal.)

1899.október 29-én olyan lelkes emberek, akik széles látókörrel és kellő elhivatottsággal rendelkeztek, megalapították a **MEOE-t**, azaz, a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületét.

Az alapító ívet 62 személy írta alá, az első egyesületi elnök a gazdasági szakember és lapszerkesztő Buzzi Géza Félix lett.

Még 1899. decemberben meghirdették, hogy 1900-ban nemzetközi ebkiállítást rendeznek Budapesten. Ennek az első nemzetközi kiállításnak a „szencziója” az volt, hogy osztrák, német, angol bírakat hívtak meg.

A XX.század első évtizede érlelte meg a kynológiában az európai összefogás igényét.

Belgiumban, Brüsszel-i székhellyel, **1911-ben** alakult meg a nemzetközi kynológiai szervezet, az **FCI** (Federation Cynologique Internationale).

Az alapító államok: Osztrák-Magyar Monarchia, Belgium, Hollandia, Franciaország, Németország.

Az első alapszabályt 1911.május 22-én fogadta el az alapító országok tagszervezete.

Az FCI az alapvető feladatok és hasznosítás szerint 10 csoportba osztotta a kutyákat:

- I. Juhász és pásztorkutyák
- II. Pinscherek, schnauzerek – molosserek – svájci hegyi- és pásztorkutyák
- III. Terrierek
- IV. Tacsók
- V. Spitzek és ősi típusú kutyák
- VI. Kopók és rokon fajták
- VII. Vizslák
- VIII. Retriverek
- IX. Társasági kutyák
- X. Agarak

A MEOE 1933-ban lett szerződéses tagja az FCI-nek.

Mint a történelmi levezetésből látszik, a kiállítás eredetileg egyfajta szórakozási lehetőségként, társadalmi eseményként jött létre. A közös érdeklődés, a saját tenyésztés „kirakatba állítása” mindig is büszkeséggel töltötte el a tenyésztőket.

Nem melleleg, az anyagi érdekeltség is igen vonzóvá tette a kiállításokat világszerte.

Óriási haszna volt, hogy „rendet” tettek a fajták között, a standardek megírásával, és további következmény a törzskönyvezés felállítása, illetve az országos és nemzetközi kennel klubok megalakulása. (Szintén a rendezettség megteremtése miatt...)

Ám mára valami nagyon megváltozott... A szórakozás mára tenyésztési céllá vált. Ez azért végzetes tévút, mert a tenyésztés eredményességéből a küllem csak egy rész, az egyéb fontos tényezők megmutatására alkalmatlan!

Mint társadalmi esemény, találkozási lehetőség, egy kiállítás remek program. Egy-egy színvonalasabb rendezvényen megjelennek a világ legnagyobb kenneleinek képviselői, ilyenkor alkalom adódik beszélgetésre, tapasztalatcserére, gyönyörű kutyák megtekintésére. Varázslatos, izgalmas a hangulat ilyenkor – különösen ha fajtaszakértő bírálja a kutyákat.

Addig a pontig, amíg a kiállításnak ez a kynológiai küldetése, fantasztikus dologról beszélünk!!!

A gondok akkor kezdődnek, amikor ebbe a rendezvénybe belekeverik a tenyésztést...

- A kiállítási eredmény nem mutatja meg egy kutya tenyészértékét, így attól hogy sok eredménye van egy kutyának, még nem biztos, hogy jót is örökít.
- Nagyon sok bíró nem a fajtastandard szerint bírál – így nem valós hibákat, vagy értékeket emelnek ki. Hozzá nem értő emberek corsórol alkotott képét torzítja ez, aminek boxer, és bulldog szerű kutyák tenyésztésével próbálnak megfelelni.
- Sok tenyésztő már csak reklám célból, „munkaként” jár kiállításra, emiatt a többi nevezőre konkurenciaként tekint – ez sok ellenségeskedést és csalást eredményez.
- „Kitermelődött” a profi handlerek társadalmi rétege, akik jó pénzért felkészítik, és felvezetik mások kutyáit. (Ezzel teljesen elüzettesítve a kiállításokat, továbbá jelentősen kedvét szegi az amatőröknek.)
- Egyre nagyobb számban jönnek létre kennelek abból a célból, hogy „kiállítási kutyákat” tenyészessenek, és egyre ritkább az a tenyésztő, aki a megfelelő helyén (azaz szórakozásként) kezeli a kiállítást.

A kiállítások nem e célból jöttek létre, kutyák pedig nem születhetnek e célra! Mert az, hogy mutogatjuk őket, az nem tenyészcél.

A már-már mániakussá váló kiállítási címhajtás, és az ehhez kapcsolódó hibás tenyésztési szelekció (ill. a szelekció hiánya), számtalan fajtának csak a kárára vált.

Szinte minden fajtánál dül a megalománia: még nagyobb fejet, még nagyobb csontokat, még nagyobb testtömeget, stb akarnak a tenyésztők – hogy a kutya jobban mutasson a kiállításon...

Sajnos az nincs ilyenkor végig gondolva, hogy mindez a kutya **hétköznapi élıhetőségére** milyen hatással van.

Pozitívumot sajnos egyszerűen nem lehet fellelni ezzel kapcsolatban, mivel nem lehet bemutatni olyan egészségügyi vagy idegrendszeri fejlődést, ami a kiállításra járás következményeként alakult volna ki.

A kiállítások tenyésztésre gyakorolt hatását mutatja be a BBC 2008-as „*Pedigree Dog Exposed*” című dokumentumfilmje, mely kutyás körökben olyan nagy vihart kavart Nagy-Britanniában, hogy hatására több nagy szponzor (Pedigree, Hill’s, RSPCA) visszalépett a világ leghíresebb kutyakiállításának, a Cruft’s-nak a támogatásától, s **42 év után, 2009-től a BBC sem közvetíti már a kiállítást.**